

Stadslandbouw // Varkenshuis

In de Rotterdamse wijk Katendrecht wonen deze zomer **twee varkens** // Japie en Arie worden gevoerd met de **kliekjes** van de burens // En straks worden ze **opgegeten** op een buurtfeest

Dat wordt straks smullen

Slome Japie en Blonde Arie
op Katendrecht.
FOTO:WALTER HERFST

SANDRA SMETS

Iedereen kent Slome Japie en Blonde Arie. Op het Rotterdamse schiereiland Katendrecht dan. Want daar hebben ze op een braakliggend terreintje een modderveldje, met een omheining van pallets en sloophout. En daar liggen ze dan – wroetend, snuffelend, luierend. Aan het hek zitten elke dag kindjes, twijfelend of ze durven te aaien. Want ze zijn toch best groot, die varkens.

Door Arie en Japie's komst eind april zijn tal van omwonenden zich spontaan varkensboeren gaan noemen. Toch zijn het stadsmensen, vaak hoog opgeleiden die de laatste jaren naar Katendrecht verhuisden. De gemeente heeft veel geïnvesteerd om deze achterstandswijk op Rotterdam Zuid te upgraden. Amper tien jaar geleden durfden taxi's er niet heen, nu scoort het een negen op de veiligheidsindex en staan de kluishuizen in woonglossy's. De nieuwe bewoners, veel vormgevers en architecten, houden van authenticiteit en koesteren het ruige verleden van de zeemans- en hoerenbuurt – Blonde Arie komt voor in een lokaal zeemanslied en Japie is vernoemd naar volkszanger Jaap Valkhoff.

Intussen hebben Japie en Arie een ambitieuze missie. Stadslandbouworganisatie Rotterdamse Oogst haalde dit varkensproject van locatie-therapeergeselschap PeerGroup niet zomaar naar Rotterdam. „Wij houden ons bezig met het werken van de Rotterdammer, door liefde voor lo-

kaal eten en drinken op te poetsen”, licht Rianne Andeweg toe, medeoprichter van Rotterdamse Oogst. De organisatie vindt het belangrijk dat ook stadsmensen weten waar hun voedsel vandaan komt.

Stadslandbouw is geliefd bij stedelingen die ook zelf tomatenplantjes laten groeien in perkjes en wordt aangemoedigd door de gemeente, naar internationaal voorbeeld. Lokale voedselproductie is duurzaam, gezond en stimuleert de in steden soms gebrekkige sociale cohesie – in die laatste behoefte voldoen Arie en Japie zeker, als *hang-out* voor de buurt waar sociale milieus moeilijk mengen. „Bij de varkens kom je mensen uit alle culturen tegen”, vertelt buurtbewoonster Myrthe Schillings. „Vooral de kinderen, die toch al gemengd op school zitten, komen hier en nemen hun ouders mee.”

Zo heeft de grote Chinese populatie – ooit was Katendrecht het Rotterdamse Chinatown – er groentetuinen aangelegd en krijgen Arie en Japie overgeschoten paksol uit de Aziatische supermarkt. Zelfs het plaatselijke centrum voor ongedocumenteerden, die in moeilijke omstandigheden overleven, brengen hun kliekjes naar

Arie en Japie. De diëtregels zijn bekend bij de omwonenden – liever geen citrusvruchten of rauwe ui, aardappelen alleen gekookt. Vis of vlees is uit den boze en ze varkensvlees voeren, nou ja, dat zou pervers zijn.

Niet iedereen mag de varkens zomaar voeren: kliekjes doneer je in een kilo. De veertien aanwezige varkensboeren sorteren de etenrestjes. „Olijven, couscous, biersalade, pasta, ik heb alles al langs zien komen”, vertelt varkensboerin annex culinair journalist Lot Piscaer, die een weblog bijhoudt over de varkens.

Een professioneel beveiligingsbedrijf waakt met nachtelijke patrouillerondes over de varkens. Dat is vooral om hun nachtrust te bewaren. Toen de varkens er net woonden moest de directeur van het beveiligingsbedrijf de plaatselijke jeugd wel wat intomen – maar dat was niet zo moeilijk; ook hij woont om de hoek. Verschillende kinderen zijn inmiddels juist lid van de „varkensclub”, aangevoerd door ouders die beginnen te fluisstereen wanneer ze het hebben over karbonaadjes.

In november, slachtafstand, neemt de buurt afscheid van Arie en Japie. Want ook dat is authenticiet: leven naar de seizoenen, weten dat voedsel niet in de supermarkt wordt gemaakt. „Dat is voor veel mensen heel dubbel”, weet Elles Kiers, van PeerGroup. Ze zag het eerder bij vorige varkenshuizen. „Maar het hoort erbij. We zullen een kleinschalig slachtbedrijfje zoeken en alles verwerken, om Arie en Japie tijdens een buurtfeest met respect op te eten. Alleen de oren zijn lastig. Dat kraakbeen, dat blijf je proe-

Varkenshuizen in Nederland

■ Samen met bureau vrienden of collega's de verantwoordelijkheid nemen over **twee varkens** en daarmee over je eigen voedsel. Dat is het doel van de drie varkenshuizen van kunstenaarsgeselschap PeerGroup. Ze bouwden er een in de randstad (Rotterdam), een in de provincie waar de hiesste varkens van Nederland woont (Noord-Brabant, Tilburg) en een in de Drentse Veerkoonien. Avner, weerschekemaal

■ De projecten zijn **tijdelijk** in Rotterdam van april tot november 2013. Het Tilburgse varkenshuis opent dit weekend.

■ Het Varkenshuis aan de Veerkaan 90, Rotterdam, is altijd toegankelijk tijdens 's avonds niet storen. **Kliekjes** mogen best worden geleend in de daarvoor bestelde hikkobak, zelf voeren mag niet. Zie varkenshuis.nl

BIJ DE VARKENS KOM JE
MENSEN UIT ALLE
CULTUREN TEGEN